

γελώ

γελώ κ. **γελάω**, ρ. [*<αρχ. γελάω -ō>*], γελώ. **1.** απατώ, εξαπατώ, ξεγελώ κάποιον: «είναι τόσο αφελής, που μπορείς να τον γελάσεις με το πρώτο». (Λαϊκό τραγούδι: *παιδιά στην πιάτσα είχαμε σμίξει, βαθιά φιλία είχαμε δείξει· μπήκε στη μέση να μας πληγώσει, να μας γελάσει, να μας προδώσει*). **2.** παρασέρνω γυναίκα με διάφορες υποσχέσεις και της επιβάλλω τη σεξουαλική πράξη: «τη γέλασε με χίλιες δυο υποσχέσεις κι ύστερα την παράτησε». **3.** περιγελώ, εμπαίζω, κοροϊδεύω κάποιον: «πέφτει συνέχεια από γκάφα σε γκάφα και όλοι του γελάνε». (Λαϊκό τραγούδι: *πέντε χρόνια εσύ με τυραννάς, δε με στεφανώνεις με γελάς*). (Ακολουθούν 52 φρ.)·

- *ακόμη γελάω*, βλ. λ. *ακόμα*·

- *άλλοτε γελάει (κι) άλλοτε κλαίει*, βλ. φρ. *πότε γελάει (και) πότε κλαίει*·

- *ας γελάσω!* λέγεται ειρωνικά σε κάποιον που μας λέει ή μας ζητάει παράλογα πράγματα και που βέβαια εμείς δεν τα πιστεύουμε ή δεν είμαστε διατεθειμένοι να του τα δώσουμε. Συνήθως της φρ. προτάσσεται διπλό ή τριπλό χα: «πόσα θέλεις να σου δανείσω είπες, δέκα εκατομμύρια; Χα, χα, ας γελάσω!»·

- *γαργάλαμε να γελάσω!* ή *γαργάλησέ με να γελάσω!* ή *γαργαλήστε με να γελάσω!* βλ. λ. *γαργαλώ*·

- *γέλα μαλάκα!* βλ. λ. [μαλάκας](#)·

- *γέλα παλιάτσο*, (μετάφραση της ιταλικής έκφρασης *ridi pagliaccio*) βλ. λ. [παλιάτσος](#)·

- *γέλα, γέλα!* απειλητική παρατήρηση ή παρατήρηση με κάποια δόση παράπονου σε κάποιον, που χαίρεται ή που μας κοροϊδεύει για κάποιο πάθημα ή ατόπημά μας, και έχει την έννοια ότι μπορεί να πάθει και ο ίδιος αυτό που πάθαμε εμείς ή ότι θα έρθει καιρός που θα του συμπεριφερθούμε με τον ίδιο τρόπο, όταν πέσει και αυτός σε κάποιο ατόπημα. Συνήθως συνοδεύεται από κούνημα του κεφαλιού, με το σαγόι να κινείται ελαφρά δεξιά ή αριστερά με κάθε γέλα. Ποτέ δεν παρατήρησα να κινείται το κεφάλι μπροστά κι από πάνω προς τα κάτω·

- *γελάει (καλά) καλύτερα αυτός που γελάει τελευταίος* ή *γελάει (καλά) καλύτερα όποιος γελάει τελευταίος*, λέγεται ως προειδοποίηση σε κάποιον που χαίρεται πρόωρα ότι η τελική έκβαση των πραγμάτων θα δείξει ποιος θα πρέπει πραγματικά να γελάει, να είναι ευχαριστημένος ή κερδισμένος: «πίστεψα στις καλές προθέσεις που έδειχνες και την πάτησα, όμως μη χαιρέσαι, γιατί γελάει καλύτερα αυτός που γελάει τελευταίος || δε στενοχωριέμαι που σ' αυτό το σημείο έχει κάποιο προβάδισμα στις ψήφους, γιατί γελάει καλύτερα όποιος γελάει τελευταίος». (Λαϊκό τραγούδι: *ήταν σκληρός, ήταν πικρός ο χωρισμός της, πέρασα βάσανα μεγάλα και πολλά, μα της το είπα να το γράψει στο μυαλό της ο τελευταίος θα γελάσει πιο καλά*)·

- *γελάει ολόκληρος*, είναι τόσο χαρούμενος, που η χαρά του αντανακλάται στην όψη του: «από τότε που ο γιος του πήρε το δίπλωμα του γιατρού, γελάει ολόκληρος»·

- *γελάει το χείλι μου*, βλ. λ. [χείλι](#)·

- *γελάν' κι οι κόττες μαζί του* ή *γελάν' μαζί του κι οι κόττες*, βλ. λ. *κότα*·

- *γελάνε και τ' αφτιά του*, βλ. λ. [αφτί](#)·

- *γελάνε και τα μουστάκια του*, βλ. λ. [μουστάκι](#)·

- *γελάνε τα παπούτσια μου*, βλ. λ. [παπούτσι](#)·

- *γέλασα με την καρδιά μου*, βλ. λ. [καρδιά](#)·

- *γέλασα με την ψυχή μου*, βλ. λ. [ψυχή](#)·

- γελώ εις βάρος (κάποιου), βλ. λ. [βάρος](#).
- γελώ κάτω απ' τα μουστάκια μου ή γελώ κάτω απ' το μουστάκι μου, βλ. λ. [μουστάκι](#).
- γελώ σε βάρος (κάποιου), βλ. λ. [βάρος](#).
- γυναίκα που γελά και τα χαρίσματά σου δέχεται, σαν θέλεις τη φιλάς, βλ. λ. [γυναίκα](#).
- δε με γελά η μνήμη μου, βλ. λ. μνήμη.
- δε με γελά η μύτη μου! βλ. λ. [μύτη](#).
- δε με γελούν τ' αφτιά μου! βλ. λ. [αφτί](#).
- δε με γελούν τα μάτια μου! βλ. λ. μάτι.
- δεν είναι παίξε γέλασε, βλ. λ. [παίζω](#).
- εγώ γελώ τους δώδεκα και δεκατρείς με μένα, βλ. φρ. εγώ γελώ τους δώδεκα και μένα δεκαπέντε.
- εγώ γελώ τους δώδεκα και μένα δεκαπέντε, λέγεται στην περίπτωση που δεν μπορούμε να καταλάβουμε την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε, στην περίπτωση που μας λείπει η αυτογνωσία και, ενώ έχουμε την πεποίθηση ότι είμαστε οι κυρίαρχοι μιας κατάστασης, είμαστε εκτεθειμένοι : «δε βλέπει το χάλι του που έχει βάλει φέσι σ' όλη την αγορά, μόνο κοροϊδεύει εμένα, που ζήτησα μια βδομάδα παράταση απ' τον τάδε, για να του πληρώσω την επιταγή! Δηλαδή σαν να λέμε, εγώ γελώ τους δώδεκα και μένα δεκαπέντε».
- εγώ δε γελάω! δηλώνει απειλή σε κάποιον που γελάει ειρωνικά, ενώ εμείς του μιλάμε σοβαρά: «άκουσε καλά αυτά που σου λέω και μη γελάς, γιατί εγώ δε γελάω!». Πολλές φορές, ο ομιλητής συνεχίζει με το ερωτηματικό γελάω(!):
- εδώ γελάνε! βλ. λ. [εδώ](#).
- εδώ είναι Βαλκάνια, δεν είναι παίξε γέλασε, βλ. λ. [Βαλκάνια](#).
- είναι για να γελάει κανείς! βλ. φρ. είναι για να γελάς(!).
- είναι για να γελάς! λέγεται για πολύ αστεία υπόθεση ή κατάσταση, που όμως μερικές φορές, κατά βάθος, προξενεί θλίψη, στενοχώρια: «όπως έγιναν τα πράγματα ανάμεσα στις δυο οικογένειες, είναι για να γελάς! || ε ρε, έρημε ελληνική λιά, είναι για να γελάς μ' αυτούς τους πολιτικούς που εκλέγεις να σε κυβερνήσουν!».
- θα γελάσει και το παρδαλό κατσίκι, βλ. λ. [κατσίκι](#).
- θα γελάσει ο κάθε πικραμένος, βλ. λ. [πικραμένος](#).
- θα γυρίσει ο τροχός, θα γελάσει κι ο φτωχός, βλ. λ. [τροχός](#).
- θα σε γελάσω! δεν είμαι βέβαιος, δεν είμαι σίγουρος γι' αυτό που με ρωτάς να μάθεις, δε θυμάμαι καλά, οπότε δεν μπορώ να εκφέρω γνώμη: «θα είναι κι ο τάδε το βράδυ στη συγκέντρωση; -Θα σε γελάσω! || μήπως ήταν στο μπαράκι ο τάδε; -Θα σε γελάσω!».
- κάθεται η πομπή στο δρόμο και γελά τον κόσμο όλο, βλ. λ. [πομπή](#).
- μη σε γελάσει ο βάτραχος ή το χελιδονάκι, αν δε λαλήσει ο τζίτζικας, δεν είν' καλοκαιράκι, βλ. λ. [τζίτζικας](#).
- μην το γελάς! μην υποτιμάς το γεγονός, μην το θεωρείς απίθανο: «δηλαδή, μπορεί να 'ρθει τώρα και χωρίς λόγο

να μας ζητάει πίσω τα λεφτά; -Μην το γελάς! || μη μου πεις πως, για δυο νοίκια που του καθυστέρησες, θα σε πετάξει απ' το διαμέρισμα μέσα στο καταχείμωνο; -Μην το γελάς!»·

- μήπως με γελούν τα μάτια μου; βλ. λ. μάτι·

- μια γελάει, μια κλαίει, βλ. φρ. πότε γελάει (και) πότε κλαίει·

- να γελάσει το χειλάκι μου ή να γελάσει το χειλάκι μας, βλ. λ.χειλάκι·

- ο δρόμος που γελάει, βλ. λ. [δρόμος](#)·

- όλοι γελούν με μένανε κι εγώ μ' όλους γελάω, επικρατεί πολύ χαρούμενη ή φαιδρή ατμόσφαιρα: «κάθε φορά που πίνουμε αρκετά, όλοι γελούν με μένανε κι εγώ μ' όλους γελάω». (Λαϊκό τραγούδι: *δέκα μου μεροκάματα απόψε θα τα φάω, όλοι γελούν μ' εμένανε κι εγώ μ' όλους γελάω*)·

- όποιος πουλάει το σπίτι του, γελούν τα κεραμίδια, βλ. λ. [σπίτι](#)·

- όταν γελάει το πρόσωπο, δε γελάει πάντοτε κι η καρδιά, βλ. λ. [καρδιά](#)·

- όταν οι άνθρωποι κάνουν σχέδια, ο Θεός γελάει, βλ. λ. Θεός·

- ούτε γελάει ούτε κλαίει, βλ. λ. [ούτε](#)·

- πότε γελάει (και) πότε κλαίει, απάντηση που δίνουμε στην ερώτηση ενδιαφέροντος κάποιου πώς πάει η δουλειά και γενικά τα πράγματα στη ζωή μας, και έχει την έννοια πως άλλοτε έχουμε και άλλοτε δεν έχουμε δουλειά, πως άλλοτε πηγαίνουν καλά τα πράγματα και άλλοτε όχι. Συνών. *πότε μήλα, πότε φύλλα / πότε ντόρτια, πότε εξάρεις*·

- σε γελάσανε! **α.** απατάσαι, αν νομίζεις πως θα γίνουν τα πράγματα έτσι όπως τα λες, έτσι όπως τα φαντάζεσαι ή έτσι όπως τα περιμένεις: «αν νομίζεις πως θα σου δώσω πίσω τα λεφτά, σε γελάσανε!». (Λαϊκό τραγούδι: **σε γελάσανε, μη χάνεις τον καιρό σου, δε σε σπούδασε καλά ο δάσκαλός σου**). **β.** κάνεις λάθος, δεν έχεις δίκαιο: «σε γελάσανε, δε σε κατηγόρησε ο δείνα αλλά ο τάδε!»·

- της νύχτας τα καμώματα τα βλέπει η μέρα και γελά, βλ. λ. νύχτα·

- το γελάς; βλ. φρ. μην το γελάς!